

iskolából is a nagy többség az ú. n. úri pályákra megy, tehát a polgári iskolák sem nevelnek iparosokat és kereskedőket, hanem kishivatalnokokat. Végül buzdítja a szülőket, hogy iparosokká és kereskedőkké neveljék fiaikat, mert ez hazafias cselekedet.

Az ügyesen, írói rutinnal megírt értekezés jó olvasmány a szülők számára.

9. Székely Sándor: Tanulóifjúságunk modora. (Ujverbászi közs. gimnázium.)

Édes-keveset szól a tanuló modoráról. Pedig ez jó tárgy, s mindenesetre megérdemli a földolgozást. E helyett azonban reflexiókat kapunk mindenféleről: a presbiterekről, iskolaszéki tagokról, pénzvágyról, világbékéről, a rossz nevelésről. Közben példákat a nem sikerült nevelésről; majd a tanuló ifjúság viseletének ríktó rajzát, s végül néhány általános mondást a jó nevelésről.

Tipusa azoknak az értekezéseknek, melyek segítenek a pädagogia hitelét lerontani.

(Folyt. köv.)

Weszely Ödön.

★

Gyakorlati Pädagogia, módszeres havi folyóirat. Felelős szerkesztő Madzsar Gusztáv. I. évf. 1. szám. 1904. október. Szeged, Várnay L. kiadása. Előfizetés egy évre (35—40 ív) 10 K.

A szerkesztő beköszöntője ismerteti az új folyóirat célját. «Nem általános pedagógiai elveket fejteget és ismertet, hanem kizárólag a gyakorlati tanításnak s az iskolai belső élet ismertetésének és megvitatásának szolgálatában áll.» Nem szorítkozik egyik vagy másik iskola-fajra, sőt céljaul tűzi «szorosabb kapcsolatot létesíteni az egyes iskola-fajok közt, egyöntetű helyes eljárást teremteni a különböző fajú intézetek életében.» A methodikai célon kívül, amit «első sorban módszeresen feldolgozott mintaleckékkel» kíván szolgálni, ki akar terjeszkedni az iskola belső életének nem csupán pedagógiai vonatkozású, hanem administrationalis mozzanataira is.

Örvendetes jelenség, hogy a methodikai kérdések iránti érdeklődés annyira megerősödött, hogy egy tisztán ilyen irányú folyóiratot tudott életre hívni. S még örvendetesebb lesz, ha a folyóirat nemcsak megél, hanem föl is tud majd virágozni. Kétségtelen, hogy számra eléggé jelentékeny iskolaügyi lapjainkban aránylag nagyon ritkán találkozunk methodikai közleményekkel, pedig ezek állánának a legközelebbi vonatkozásban az iskolai munka eredményességéhez. Hiba volna ezt csupán a methodikai hajlam hiányának a rovására írni, mert tény az, hogy iskolai életünk még a külső rendezettségben sem jutott el addig, hogy az érdeklődés egészen a belső élet fejlesztésére volna

irányítható és leköthető. A magyar gondolkodás józanságának szép területet kínál a methodika, és reméljük, hogyha a munkatársaknak az a szép sora, a melyik az új folyóirat mellé jelentkezett, csakugyan munkára kél, akkor iskolaügyi irodalmunknak számot tevő nyeresége lesz az új lap.

Az 1. szám tartalma a szerkesztő beköszöntőjén kívül: *Waldapfel Jánostól* «Adalékok a tanító ethikájához. I. Becsületesség a tanításban», azt a szokást teszi szóvá, hogy némely tanító mindentudónak akar feltűnni tanítványai előtt s röstelli megmondani tisztán, ha valamit nem tud, vagy valamiben tévedett. — *Madzsar Jánostól* «Tört a népiskolában», minta tanításmenetféle. — *Máthé Györgytől* «A priváta tanítás», a mai üzletszerű privátatanítás helyébe a tanári kar ellenőrzése alatt álló adjutorságot, correpetitorokat s különleges esetekben a szaktanároktól adott magánórákat ajánlja. — *Madzsar Gusztávtól* «A magyar irodalmi tanítás rendszere a középiskolában.» — *Barcsa Jánostól* «Egy történelmi óra vázlata.» — Két könyvismertetés (tankönyvekről) és a kisebb közleményekben «Elemi iskolák középiskolai világlításban», «Nehézségek az órarendkészítésénél», a munkatársak névsora töltik ki a négy ívre terjedő füzetet.

KÜLFÖLDI IRODALOM.

Kemény Ferencz: Gegenwart und Zukunft der körperlichen Erziehung.*

A katonasor alá kerülő anyagnak mind silányabb volta, s az e kór-jelenséghez fűzhető következtetések jó két évtizeddel ezelőtt az állami és társadalmi teendők első sorába állították a test-gyakorlatokat, általában a testi nevelést. Azóta sok történt e tárgy körül, még több mondatott és íratott, de bátran állíthatjuk — s e tekintetben egy kulturállam sem kivétel — hogy mindaz, ami történt, nélküli az összhangot, az előrelátó tervszerűséget, a kapcsolatot az egyebekkel.

Így a testi kulturának különösen társadalmi kialakulásában káros kicsúcsosodások nemcsak észlelhetők, de már érezhetők is, s mind hangosabb tiltakozásra készítetik azokat a férfiakat, kik a korral éreznek s jövőjét féltik. Kemény ezek közül való.

«A testi nevelés jelene és jövője» memento és útmutatás: utalás a testi nevelés ügyén rágódó fekélyekre egyrészt és kijelölése azoknak az utaknak másrészt, amelyek egy egészséges, szép emberfaj ideáljához vezet-

* Ein universalpädagogischer Reformversuch. A «Pädagogische Bausteine» 21. füzet, Gerdes és Hödel, Berlin. 90 old. ára: 1 márka 20.